

KATEDRA BOHEMISTIKY
Posudek na bakalářskou práci

Autor: Petra Janků

Studijní obor: Česká filologie se zaměřením na editorskou práci ve sdělovacích prostředcích

Název práce (česky/anglicky): Česká recepce západobalkánských literatur po roce 1991 / Czech reception of the Western Balkan literatures after 1991

Vedoucí BP: Mgr. Jiří Hrabal, Ph.D.

Hodnocení písemné verze práce – návrh klasifikačního stupně:

C

Náměty pro obhajobu:

- 1) Vysvětlíte tvrzení, která si protiřečí: Na s. 27, kde popisujete situaci v 90. letech, uvádíte: „Nestrannost, o kterou překladatelská činnost vždy usilovala, v tomto období prakticky neexistovala. Především kvůli utlumování překladů srbské literatury.“ Na následující straně však píšete: „Rozhodně můžeme konstatovat, že v 90. letech převládaly překlady srbské literatury. Mohlo se jednat o zachování překladatelské nestrannosti vůči probíhajícímu válečnému konfliktu...“
- 2) Pojmenujte v bodech specifika české literárněkritické recepce západobalkánských literatur po r. 1991.

Další poznámky k práci, kritické připomínky:

Diplomantka si předsevzala splnit náročný, ale velmi užitečný diplomový úkol: shromáždit materiál týkající se české recepce západobalkánských literatur od r. 1991 po dnešek a analyzovat jej tak, aby bylo možno pojmenovat specifika této recepce.

Formálně diplomantka dodržela „makrostrukturu“ práce, na které jsme se dohodli, sepsala na bakalářskou práci text značného rozsahu, přesto však musím konstatovat hned na úvod, že potenciál, který skýtají diplomantčiny schopnosti i zaujetí pro zkoumaný materiál, stejně jako úvodní heuristická náročná práce, již diplomantka vynaložila, nedošly naplnění.

Závěrečná fáze zpracovávání diplomové práce – tj. finální formulace textu – probíhala na poslední chvíli, textu by prospěla revize: obsahuje řadu překlepů, chyb, neobratných

formulací i unáhlených závěrů. Chybějící čas na konzultace se promítl do výsledného textu.

Úvodní tři „kontextové“ kapitoly prokazují, že diplomantka se dostatečně dobře zorientovala v dosti složité historické, politické a kulturní situaci oblasti západního Balkánu v období 20. století a prvních dvou desetiletí 21. století, aby se takto zaměřenému úkolu mohla věnovat. Chápu diplomantčinu potřebu (jakožto studentky bohemistiky) prokázat znalost tohoto kontextu, která zdaleka není samozřejmostí a jistě jí bude i v budoucnu k užítku, ale možná jí paradoxně obsáhla písemná formulace těchto znalostí (jež v rámci celku práce jistě není redundantní) vzala potřebný dostatek času i energie na promyšlení a dopsání klíčové části práce, kterou představují kapitoly čtvrtá a pátá.

I v rámci těchto tří kapitol se však objevují problematické pasáže: Proč například na s. 31 diplomantka uvádí, že „[z] balkánských literatur vyniká v překladové činnosti především literatura slovinská“, když z její první kapitoly jasně plyne, že slovinská literatura do „západobalkánských literatur“ nespadá, mi není jasné.

Diplomantce se podařilo nashromáždit – jak uvádí – 160 recenzí na překlady básnických, prozaických a dramatických děl západobalkánských literatur, což je dostatečně bohatý materiál na to, aby mohla jeho analýza přinést relevantní závěry.

Bohužel si diplomantka na sebe připravila past, když se rozhodla utřídit vybrané informace do tabulek a grafů a vyvozovat z těchto kvantitativně vyjádřených údajů určité závěry. Samy o sobě by byly tabulky a grafy velkým přínosem, kdyby ovšem byly založeny na přesných a spolehlivých datech.

Pouhým čtením bez přímé konfrontace se zkoumaným materiálem totiž lze zjistit, že data spolehlivá nejsou. Např. na s. 33–34 diplomantka uvádí formou tabulky „seznam všech českých periodik a internetových portálů, které na svých stránkách publikovaly recenze věnující se literatuře z oblasti západního Balkánu“ a uvádí též počty recenzí českých překladů děl západobalkánských literatur, které byly v těchto jednotlivých periodikách ve sledovaném období zveřejněny. K revue *Aluze*, které byl vedoucí této bakalářské práce šéfredaktorem, je připojeno číslo 1. Jenže vedoucí této diplomové práce si pamatuje, aniž by musel zkoumaný materiál procházet, že revue v tomto období zveřejnila nejméně 3 recenze, a to na literární díla, která vedoucí bakalářské práce do češtiny sám přeložil. A pátrání v závěrečném soupisu recenzí po tom, na které recenze bylo zapomenuto, vede jen k dalšímu zjištění, že závěrečný soupis pro změnu neuvádí ani jednu z nich. Jak potom důvěřovat dalším údajům?

Na s. 55–56 uvádí diplomantka opět formou tabulky „výčet všech publikovaných českých překladů společně s počtem recenzí týkajících se těchto knih“ (v kapitole „5.4 Chorvatsko“). U sbírky Tatjany Gromači *Něco není v pořádku?*, kterou do češtiny přeložil vedoucí této práce, je uvedeno číslo 2, avšak na s. 68 diplomantka píše: „Básnická sbírka

tolik pozornosti neupoutala, zareagovali na ni pouze tři recenzenti." Jak potom důvěřovat dalším údajům?

Grafy a tabulky by byly velmi užitečný nástroj, kdyby se ale opíraly o přesná data.

Kapitole čtvrté a páté chybí „mikrostruktura“, k níž by bylo možno dospět, kdyby zbyl čas na konzultace. Z těchto kapitol se dozvíme řadu užitečných informací o vydaných překladech, překladatelích a uděláme si přibližnou představu o zastoupení jednotlivých národních literatur západního Balkánu na českém knižním trhu v daném období, avšak analýza české literárněkritické recepce západobalkánských literatur a deskripce jejích specifík (to, co mělo být „jádreem“ bakalářské práce) je nesystematická a spíše nahodilá, výklad je neuspořádaný a není příliš promyšlený, a navíc – jak bylo uvedeno výše – opírá se o nepřesná data.

Přes veškeré nedostatky a chyby, které tato práce obsahuje, navrhuji klasifikovat ji stupněm C, jelikož se diplomantce podařilo samostatně nashromáždit a uspořádat značné množství informací o české literárněkritické recepci západobalkánských literatur po r. 1991, což v této míře doposud nikdo neučinil. Nezanedbatelným pozitivem jsou též nabyté vědomosti o literaturách západního Balkánu, které značně rozšiřují a obohacují diplomantčinu perspektivu, ze které bude (věřím) nadále sledovat, studovat nebo hodnotit českou literaturu.

Datum a podpis oponenta:

Mgr. Jiří Hrabal, Ph.D.

4.1.2021